

Almindelig bjerg-fyr (*Pinus mugo ssp. mugo*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Pinus mugo ssp. Mugo*

Synonymer: *Pinus mugo* var. *Mugo*

Kaldenavn: Almindelig bjerg-fyr

Beskrivelse: Almindelig bjerg-fyr er en busk eller et lille flerstammet træ. Almindelig bjerg-fyr bliver normalt ikke højere end 10 m. Nålene er mørkegrønne og kan blive mellem 23 og 75 mm lange. Barken er mørk rødlig grå og har kantede, skællende plader. Koglerne hos Almindelig bjerg-fyr er symmetrisk eller skrå og kan blive mellem 17 og 67 mm lange¹.

Almindelig bjerg-fyr, Fotos: NOBANIS

Forvekslingsmuligheder

Almindelig bjerg-fyr kan forveksles med andre underarter af *Pinus mugo*. De mange underarter af *Pinus mugo* kan adskilles ved at kigge på de karakteristiske kogler (se beskrivelse).

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Almindelig bjerg-fyr er hjemmehørende i Central- og Sydøsteuropa. Almindelig bjerg-fyr blev indført i Danmark i 1798. Siden midten af 1800-tallet har arten været almindelig i skovbruget i Nord- og Vestjylland, Nordsjælland og Bornholm, især langs kysten hvor arten ofte naturaliseres. Almindelig bjerg-fyr blev benyttet til beskyttelse mod erosion af sandjorden langs kysterne, og som en forløber til introduktionen af mere værdifulde træarter i plantager. Almindelig bjerg-fyr benyttes også som en prydblade i andre dele af Danmark¹. Arten blev dyrket i Hesele planteskole i 1859. Almindelig bjerg-fyr er observeret på 71 lokaliteter i perioden 1986-2015 og betegnes i dag som almindelig i Danmark².

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemmehørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
2	3	3	2	2	1	10	13

Spredningspotentiale: 2 (middel). Spredningspotentialet for Almindelig bjerg-fyr er vurderet til middel. Almindelig bjerg-fyr vindbestøves. Koglerne producerer mellem 50 og 70 modne frø, og antallet af kogler (10 til flere hundrede) afhænger af størrelsen af træet¹.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 3 (høj). Levestedets bevaringsværdi for Almindelig bjerg-fyr er vurderet til høj. I Danmark plantes Almindelig bjerg-fyr på stærkt forvaltede områder hvor fattige, sandede og udvaskede jorder dominerer. Almindelig bjerg-fyr er problematisk når den naturaliserer i klitter og klitheden langs kysten og indlands¹.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 3 (høj). Påvirkning af hjemmehørende arter er vurderet til høj. Almindelig bjerg-fyr kan invadere NATURA 2000 områder og dermed reducere antallet af eller udrydde flere rødlistede arter¹.

Påvirkning af økosystemer: 2 (middel). Påvirkning af økosystemer er vurderet til middel. Uden bekæmpelse af Almindelig bjerg-fyr vil heder og klitområder blive omdannet til skov eller skovlignende habitater.

Økonomiske effekter: 2 (middel). De økonomiske effekter for Almindelig bjerg-fyr er vurderet til middel. Der er omkostninger ved fjernelsen af Almindelig bjerg-fyr for at genetablere klitheden¹.

Helbredseffekter: 1 (ingen). Der er ingen kendte helbredseffekter for Almindelig bjerg-fyr.

Total score = 13

Kilder

¹Jørgensen, H. 2010. NOBANIS – Invasive Alien Species Fact Sheet – *Pinus mugo*. – From: Online Database of the European Network on Invasive Alien Species – NOBANIS www.nobanis.org.

²Danmarks fugle og natur: Almindelig bjerg-fyr (*Pinus mugo* spp. *mugo*)(IGN1690)